

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ

НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

27 жовтня 2023 року

м. Тернопіль

УДК (082): 37.035:172.15

Ц 62

Ц 62 Ціннісні орієнтири сучасної освіти в умовах сьогодення крізь призму Української Хартії вільної людини (м. Тернопіль, Україна, 27 жовтня 2023 року). Науковий, методичний, інформаційний збірник Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, С. В. Костюк, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль: ТОКІППО, 2023. 276 с.

У збірнику публікуються наукові статті, тези доповідей та інші матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Ціннісні орієнтири сучасної освіти в умовах сьогодення крізь призму Української Хартії вільної людини», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 27 жовтня 2023 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповіальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти

(протокол № 8 від 27 жовтня 2023 р.)

УДК (082): 37.035:172.15

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2023

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГЧНОЇ ОСВІТИ

НАУКОВИЙ, МЕТОДИЧНИЙ, ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗБІРНИК

**НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ
УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ**

27 жовтня 2023 року

ЗМІСТ

Вітальні слова до учасників конференції	c. 8
Загальнометодологічні праці та наукові дослідження в контексті Української Хартії вільної людини.....	c. 14
<i>Пріоритетні ціннісні орієнтири в умовах реформування сучасної освіти крізь призму УХВЛ.</i>	
<i>Збереження та розвиток української національної ідентичності дітей та молоді в Україні й за кордоном як виклик українській освіті.</i>	
<i>Національно-патріотичне виховання дітей та молоді в контексті УХВЛ в умовах воєнного стану.</i>	
Захаров Є. Ю. Чи змінюються цінності, задекларовані УХВЛ, в умовах війни?.....	c. 14
Герман О. М. Еволюція та деформація ціннісних орієнтирів у час кризових викликів.....	c. 17
Швець Д. В., Корнієнко М. В., Семенова А. В. Ціннісно-методологічний вимір професійної підготовки майбутніх офіцерів національної поліції в контексті Української Хартії вільної людини.....	c. 23
Калгушкін Ю. Л., Заліван О. В. Впровадження ідей Української Хартії вільної людини в практиці національно-патріотичного виховання офіцерів запасу в умовах воєнного стану.....	c. 28
Сапожников С. В. Фундаменталізація сучасної системи освіти як ціннісний орієнтир розвитку сучасного суспільства.....	c. 31
Ковалік І. М. Впровадження Української Хартії вільної людини: від смислових конструктів до цінностей вільної людини.....	c. 35
Шмайдей О. В. Національно-патріотичне виховання молоді за програмою пластового руху в умовах сьогодення.....	c. 45
Пастушенко С. І. Сучасні особливості впровадження життєвих орієнтирів Української Хартії вільної людини для здобувачів вищої освіти.....	c. 50
Книш І. В., Штулер І. Ю. Трансверсальні компетентності лідера інноваційного взірця крізь призму Української Хартії вільної людини.....	c. 55
Пометун О. І., Сєрова Г. В. Методика позакласних занять із учнями за кордоном у контексті збереження національної ідентичності школярів.....	c. 58
Лисюк А. О., Лупійко Л. В. Засоби національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку у контексті Української Хартії вільної людини в умовах сьогодення.....	c. 64
Славінська М. О. Вплив російсько-української війни на національну ідентичність українців (<i>практичне заняття</i>).....	c. 67
Миць М. Я. Про формування ієрархії національних цінностей українського суспільства у системі національно-патріотичного виховання.....	c. 74
Ратушняк Н. М. Українська Хартія вільної людини як детермінанта громадянської компетентності вчителя.....	c. 77

Вітенко І. М., Кучер Л. А., Миколів З. П. Національно-патріотичне виховання через призму реалізації інноваційного освітнього експерименту регіонального рівня на тему «Еко-школа».....	c. 80
Городецька О. В. Формування національної ідентичності особистості в сучасних умовах.....	c. 88
Білоус І. В., Ширяєва Л. М. Збереження та розвиток української національної ідентичності молоді за кордоном. Сучасний стан.....	c. 92
Магера Т. В., Стрийвус Н. Б., Герасимчук Г. І. Збереження української ідентичності дітей та молоді за кордоном як важлива складова національної безпеки та єдності в умовах сьогодення.....	c. 97
Груць Г. М. Духовно-моральне виховання студентів педагогічних спеціальностей.....	c. 105
Свистун О. О. Національно-патріотичне виховання й освіта як могутні фактори побудови самостійної української держави.....	c. 110
Сесик О. О. Синергія класичної педагогіки та інновацій сучасної школи – дієвий засіб формування активного громадянина-патріота.....	c. 115
Єсіпова О. О., Семенов М. В. Зміни в системі військової освіти в умовах повномасштабної війни.....	c. 120
Лебедик Л. В., Безручко Т. Р. Роль соціального педагога у формуванні в учнівської молоді професійних ціннісних орієнтацій.....	c. 122
Лебедик Л. В., Вауліна Д. В. Формування толерантності в учнівської молоді в руслі Української Хартії вільної людини.....	c. 127
Сєрова Г. В. Розвиток патріотизму учнів на прикладах локальної історії....	c. 131
Чаленко П. В., Чередниченко О. Ю. Окремі аспекти реалізації права на освіту під час воєнного стану.....	c. 135
Лазарук А. Ф. Аксіопсихологічні чинники підготовки майбутніх психологів крізь призму УХВЛ.....	c. 139
Сад А. О., Козир М. В. Інноваційні практики розвитку вищої освіти в Україні.....	c. 144
Стрельников В. Ю. Ціннісні орієнтири неперервної освіти, яка стимулює індивідуальну освітню траєкторію педагога в умовах війни.....	c. 148
Тобонька Н. М., Мешко Г. М. Управління професійним розвитком педагогів у закладі дошкільної освіти як предмет наукового дискурсу.....	c. 151
Брик Ю. Р., Солонинка В. Р. Особливості організації національно-патріотичного виховання учнів у сучасному закладі професійно-технічної освіти.....	c. 155
Бабовал Н. Р., Бабовал Д. С. Тімбліндінг як основа ефективного розвитку колективу.....	c. 160
Кудрич В. П. Підприємницька освіта – засіб виховання молодого покоління на основі цінностей УХВЛ.....	c. 163
Волянюк Б. О. Вони боролись за волю рідного краю (село Острів початку ХХ ст.).....	c. 166
Равлюк Л. Р. Юрій Фед'кович – збирач перлин народних.....	c. 172

Психологічна допомога та психосоціальна підтримка щодо збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах сьогодення в контексті УХВЛ.

Можливості застосування УХВЛ в позашкільній освіті та громадськими організаціями у національно-патріотичному вихованні молоді в умовах війни.

Громадянська освіта й виховання молодого покоління на основі цінностей УХВЛ.

Курило В. С., Караман О. Л. Соціальні та психолого-педагогічні особливості дітей, які постраждали внаслідок війни рф проти України.....	c. 178
Мирошиніченко В. І. Поняття громадянського суспільства у змісті виховання сучасної молоді.....	c. 183
Трубавіна І. М. УХВЛ як можливий напрям психосоціальної підтримки і відновлення ментального здоров'я.....	c. 186
Хоміцька І. І. Роль громадських організацій та їх вплив на формування суспільної свідомості населення.....	c. 194
Яковенко Ю. В. «Вільна людина» – як цінність демократичного суспільства крізь призму Української Хартії вільної людини.....	c. 197
Гальчич І. П., Карпюк І. В. З турботою про ментальне здоров'я учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану.....	c. 201
Масюк Г. І. Психологічна допомога та психосоціальна підтримка щодо збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу в умовах сьогодення в контексті УХВЛ.....	c. 204
Коротюк З. М., Мерена Н. М., Ярмолицька С. О. Психосоціальна підтримка та допомога педагогічним працівникам щодо збереження ментального здоров'я під час війни.....	c. 207
Ремех Т. О. Громадянська стійкість як нове поняття в методиці навчання учнів громадянської освіти.....	c. 216
Гладун В. В. Впровадження громадянської активності учнівської молоді на уроках громадянської освіти.....	c. 220
Мартинів М. А. Бути вільною людиною крізь призму державності.....	c. 225
Черній О. В. Розвиток емоційного інтелекту учнів крізь призму УХВЛ.....	c. 228
Голуб М. Я. Відновні практики: соціально-педагогічний потенціал.....	c. 231
Часник Р. О., Алексєєва О. Р. Булінг в освітньому середовищі: сутність і пошук шляхів розв'язання проблеми.....	c. 238
Гуцало Т. А. Впровадження Української Хартії вільної людини в освітній процес закладу позашкільній освіти як засіб формування громадянської компетентності вихованців.....	c. 243
Лебедик Л. В. Технології навчання майбутніх педагогів закладів позашкільній освіти на засадах Української Хартії вільної людини.....	c. 247
Тімаренко С. А. Роль вихователя закладу дошкільної освіти у збереженні ментального здоров'я дошкільників.....	c. 251

Чиж О. Ф. Ресурсний потенціал креативності у розвитку особистості.....	c. 255
Хома С. О. Формування ціннісних ставлень учасників освітнього процесу засобами позашкільної освіти на основі УХВЛ.....	c. 258
Сворінь Н. В. Національно-патріотичне виховання в умовах війни: важливі аспекти (з досвіду роботи Тернопільського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді).....	c. 264
Стандрем Г. Н. Цінності Української Хартії вільної людини як орієнтири освітнього процесу.....	c. 268
Костюк С. В. Артефакти шкільних музейних осередків – ціннісне джерело пізнання.....	c. 273

Деформація ціннісних орієнтирів нагадує вибоїни на шляху з минулого в майбутнє, та все ж я бажаю усім нам щасливої мандрівки на ній.

УДК: 351.741:378.6[378.005.642.1](477)

Швець Дмитро Володимирович,

доктор юридичних наук, доцент, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, м. Одеса;

Корнієнко Максим Вікторович,

доктор юридичних наук, професор, проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, м. Одеса;

Семенова Алла Василівна,

доктор педагогічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ, м. Одеса

ЦІННІСНО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ

Поліція є одним із найдавніших та невід'ємних атрибутив будь-якої держави. Сучасні зарубіжні теорії та практики поліцейської діяльності широко спираються на національно-історичні традиції, які втілені в конкретних правових актах. На шляху реалізації проголошеного в Україні стратегічного курсу на європейську інтеграцію, упровадження задекларованих у нормах національного і міжнародного права гарантій охорони прав і свобод людини та громадянина пріоритетним є вдосконалення діяльності Національної поліції, що набуває особливої гостроти та актуальності у зв'язку з ускладненням ситуації в державі унаслідок агресивних воєнних дій російської федерації [2, с. 29]. Значною мірою якість професійної підготовки майбутніх офіцерів Національної поліції визначають ціннісно-мотиваційні, морально-професійні, психолого-педагогічні чинники: здатність працівників подолати власну інерцію та навчитися працювати у нових умовах, подолання «обмежень професійної

мотивації», створення умов для ефективного входження в професійну діяльність тощо, які повною мірою є суголосними з реалізацією принципів Української Хартії вільної людини [5]. Адже «наріжними каменями Хартії стали три тези: ми самі несемо відповідальність за себе і не можемо нікому її передати; мораль і духовні цінності потрібні сьогодні, і їх не можна відкладати на завтра; ми будуємо світ згідно з нашою уявою, а тому від її масштабу, глибини і творчого хисту залежить наше майбутнє» [1]. Також в умовах становлення України як демократичної держави, її прагнення стати повноправним членом ЄС, ще більшої ваги та значимості набуває питання суверенітету, територіальної цілісності нашої держави та забезпечення національної безпеки та захист її державних кордонів як у воєнний, так і в повоєнний час після нашої перемоги.

Саме у такому контексті особливої значущості набувають питання конкретизації аксіологічно-націєтворчого змісту і розробки методології підготовки компетентних фахівців у галузі освітніх реформ підготовки поліцейських для України, з одного боку, і особистісно-професійного відбору, підготовки кадрів для роботи у сфері відомчої освітньої політики державного рівня – з іншого [7]. Оскільки якраз від реалізації мудрої науково-політично виваженої відомчої освітньої політики залежить ступінь їх духовно-моральної й патріотичної вихованості, здатності до продуктивного служіння Батьківщині, життєтворчості та самореалізації в суспільстві ХХІ століття.

Духовний стрижень традиції для нашого суспільства, і водночас поштовх до об'єднання всіх людей, які хочуть доброго і гідного життя в Україні і навколо неї – українська національна ідея, що постає як провідна ідеологічна домінанта державотворення [3]. Провідною вона є і в системі освіти загалом, і в професійній підготовці офіцерів Національної поліції України – зокрема. Оскільки роль МВС України полягає у створенні умов розвитку безпечного середовища життєдіяльності, як основи безпеки на території України, а також сучасної системи внутрішньої безпеки, як чинника протидії російській агресії. Саме тому правове поле освіти, яке створюється, має розгорнатись на її

безпосередньому підґрунті разом із інтеграцією із загально цивілізаційними духовними орієнтирами та фундаментальними загальнолюдськими цінностями. Зазначені духовні витоки, синтезовані в єдине ціле, створюють унікальне ідеологічне підґрунтя для формування нормативно-правового поля освіти як демократичної, інтегрованої в європейський і світовий освітній простір, відкритої й толерантної системи, яка базується на національних традиціях і загальнолюдських фундаментальних цінностях, відповідає умовам сьогодення і нагальним потребам практики [2, с. 50].

Природно, що за таких обставин перед освітніми системами було поставлене завдання духовно-ціннісного оновлення і консолідації. Це, у свою чергу, визначило орієнтири щодо практичної реалізації конструктивної концепції ціннісного виміру досвіду суб'єктів педагогічної дії [4] в освітньо-виховному просторі ЗВО з особливими умовами навчання. Зауважимо, що провідною ідеєю концепції ціннісного виміру досвіду суб'єктів педагогічної дії є положення про те, що *ціннісний досвід є інтегральною відображенчо-регулятивною характеристикою взаємодії Людини зі Світом*. Сукупність внутрішніх і зовнішніх функцій ціннісного досвіду (кожна з яких у загальному вигляді утворює монолітну афективно-інтелектуально-вольову компонентну структуру) являє цілісну відкриту та нелінійну синергетичну систему у складі якої сім центрів-функцій (1. Досвід відносин виживання («прав і обов'язків»); 2. Досвід відносин взаємодоповнення («партнерства»); 3. Досвід операціональних («ділових») відносин; 4. Досвід відносин тотожності («любові й жалості»); 5. Досвід формотворних («творчих») відносин; 6. Досвід відносин учіння («знання й уміння»); 7. Досвід ідеологічних («цинісно-орієнтаційних») відносин, що забезпечують існування особистості як самостійного автономного функціонального елемента / підсистеми системи природно-соціального Світу). Як єдине системне ціле, такий досвід, з одного боку, проявляє системну цілісність регулятивного аспекту відображення суспільної практики, а з іншого, виступає чинником цілісності – «системною регулятивною силою», що цю цілісність й визначає. Усвідомлення змісту системи розкриває системну

культурно-історичну динаміку змін парадигм освіти, сенс якої конкретизується у двох її глобальних значеннях: культурно-світоглядному та соціальної сили, природа яких пронизує всі парадигми освіти [4]. Означене зумовило необхідність визначення нового релевантного змісту, основних напрямів, механізмів прогнозування, розробки і реалізації державної освітньої політики підготовки офіцерів Національної поліції в Україні, яка відповідала б як потребам сьогодення, так і майбутньому сталому розвитку держави. Адже саме освіта становить стратегічний ресурс соціально-економічного і науково-технічного розвитку суспільства, забезпечення поліпшення добробуту людей, національної безпеки та інтересів, зміщення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені [6].

Стратегічні пріоритети системи МВС України до повномасштабного військового вторгнення РФ 24 лютого 2022 року на територію України, були визначені у 2020 році. Ці пріоритети конкретизували візію розвитку системи МВС, як невід'ємної частини сектору національної безпеки і оборони України та визначили пріоритети діяльності: безпечне середовище; протидія злочинності; дотримання та забезпечення прав людини органами системи МВС; ефективне інтегроване управління кордонами і збалансована міграційна політика; якість і доступність послуг; ефективне врядування, прозорість і підзвітність; розвиток кадрового потенціалу та соціальний захист працівників.

Ключові виклики, які сьогодні, в умовах війни, постали перед органами системи МВС, безпосередньо пов'язані з їх компетентністю в забезпеченні безпеки громадян та суспільства, здатністю протистояти злочинності, забезпечувати прозорі та якісні сервіси для суспільства, але ці виклики значно поширилися. Адже серед нових поліцейських – люди різних професій, усіх їх об'єднує прагнення боротися з корупцією та знайти себе в іншій професійній діяльності. І всі вони перебувають у процесі професійного становлення. Для більшості з них йдеться про вторинну професіоналізацію і, відповідно, процеси формування нової професійної ідентичності. Усі ці процеси вимагають серйозного наукового ціннісно-методологічного психолого-

педагогічного осмислення, бо усвідомлення власної професійної ідентичності є запорукою ефективної діяльності й гармонійності особистості фахівця.

Відтак, ураховуючи те, що *стратегічними орієнтирами якості* підготовки офіцерів Національної поліції *в умовах повномасштабного вторгнення РФ* на територію нашої держави визначено: 1. *Дотримання прав і свобод людини в поліцейській діяльності*; 2. *Поліція «Діалогу»*; 3. *Запобігання та протидія домашньому насильству*; 4. *Забезпечення гендерної рівності*; 5. *Протидія корупції*; 6. *Кримінальний аналіз*; 7. *Оцінка загроз тяжких злочинів та організованої злочинності за методологією SOCTA (Serious and Organized Crime Threat Assessment)*; 8. *Документування воєнних злочинів*; 9. *Протидія колаборації*. *Виявлення диверсійно-розвідувальних груп та колаборантів*; 10. *Правова регламентація воєнного стану* [2], у процесі впровадження інноваційних змін у систему освіти МВС слід ураховувати не лише досвід у галузі правових інституційних змін, управління та матеріально-технічного забезпечення, але й у першу чергу спиратися на ціннісно-методологічний вимір психолого-педагогічної професійної підготовки майбутніх офіцерів національної поліції в контексті Української Хартії вільної людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Зайцев Ю. Д. УКРАЇНСЬКА ХАРТІЯ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ. *Енциклопедія історії України: Україна – Українці*. Кн. 2 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К.: В-во «Наукова думка», 2019. 842 с. URL: http://www.history.org.ua/?termin=ukrajinska_khartija_vilnoji_ljudyny (дата звернення: 21.10.2023).
2. Параметри якості вищої освіти офіцерів Національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика): монографія. М. О. Семенишин, А. В. Семенова, І. В. Клименко та ін. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 440 с.
3. Порадник для професійного педагогічного та наукового зростання освітян: науково-методичний посібник / за ред. Петровського О. М., Трубавіної І. М. Харків, 2023. 302 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8222080>
4. Семенова Алла. Ціннісний вимір досвіду суб'єктів педагогічної дії: монографія. Одеса: Бондаренко М. О., 2016. 436 с. URL: https://www.pedagogicmaster.com.ua/public/semenova/tsinisnyi_vymir.pdf (дата звернення: 21.10.2023).
5. Українська хартія вільної людини. Ініціативна група «Першого грудня». URL: <http://1-12.org.ua/ukrajinska-khartija-vilnoji-liudyny> (дата звернення: 21.10.2023).
6. Швець Д. В. Формування особистості поліцейського в умовах фахової підготовки та професійної діяльності: правові та психологічні аспекти: дис. ...д-ра. юрид. наук: 19.00.06. Київ, 2019. 454 с.

7. Bondarenko, V. & Semenova, A. Targets of strategic development of educational policy of Ukraine under integration into the European educational area: social and personal dimensions of cultural and historical integrity. *Education: Modern Discourses*, 2020. 3, 13-26. DOI:<https://doi.org/10.37472/2617-3107-2020-3-02>.

УДК 378. 013(07)

Калгушкін Юрій Леонідович,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри тактико-спеціальної та фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків;
Заліван Олександр Володимирович,
викладач факультету підготовки офіцерів запасу за контрактом Харківського національного університету Повітряних Сил імені І. Кожедуба, м. Харків

ВПРОВАДЖЕННЯ ІДЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ В ПРАКТИЦІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Бойові дії підрозділів Сил оборони України з відбиття агресії російських військ свідчать про значну залежність результатів їх бойової діяльності від морального духу особового складу цих підрозділів.

Моральна перевага над противником, підґрунтами якої є ідеї захисту суверенної та вільної України, своїх громад, родин, домівок, рідної землі спонукає українських солдатів проявляти на полі бою найкращі людські якості військового братерства, самопожертви й відданості своєму народу.

Ідеї україноцентризму як ідеологічної складової збройної боротьби українського народу, якнайкраще проявляють себе при впровадженні національно-патріотичного виховання в навчальному процесі підготовки студентів вищих військових навчальних закладів як майбутніх офіцерів. В умовах війни посилення цієї роботи набуло такої актуальності, що стало однією з головних складових як процесу загальносуспільного спротиву агресору, так і основою формування самоідентичності молоді у військовому середовищі.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ЦІННИСІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ
УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ**

Збірник наукових статей, тез доповідей та інших матеріалів

Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Тернопіль, 27 жовтня 2023 року

*Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут,
Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, С. В. Костюк, Н. Б. Стрийвус,
Г. І. Герасимчук.*

Видавець – ТОКІППО

Адреса для кореспонденції: 46027, м. Тернопіль, вул. Громницького, 1

Електронна пошта: admin@ippo.edu.te.ua

Веб-сторінка: <http://ippo.edu.te.ua>

Тел.: (0352) 43-57-83

Підписано до друку 17.11.2023 р. Здано до друку 20.11.2023 р.

Формат 60 на 84\16. Папір офсетний.

46027, м. Тернопіль, вул. Громницького, 1.